

**Planul de dezvoltare instituțională al
Institutului de Științe ale Educației
(perioada 2009 – 2012¹)**

I. Misiunea

Institutul de Științe ale Educației (ISE) este un institut de cercetare – dezvoltare în domeniul educației. Statutul său este precizat în Legea învățământului nr. 84 din 1995, republicată în 1999 care prevede la Art. 140 (al. 5 lit. a: „În subordinea MECT funcționează Institutul de Științe ale Educației (ISE), ca institut de cercetare și dezvoltare care activează în domeniul inovării și reformei sistemului național de învățământ”.

II. Viziunea

În perioada 2009-2012, ISE va contribui la dezvoltarea sistemului educativ din România prin analize, studii tematice și propuneri de ameliorare, precum și prin noile atribuții în domeniul curriculum-ului național și cercetării de tineret, preluate în urma restructurării agențiilor guvernamentale din subordinea MECS, la finalul anului 2009. În acest scop, prioritatea va fi acordată temelor de cercetare din planul aprobat de conducerea MECT și problemelor a căror analiză este solicitată de instituțiile publice din România, de partenerii europeni, de societatea civilă, de părinți, de elevi și de profesori. Aceste activități vor fi

---

¹ Planul de dezvoltare a fost actualizat în 2009, în urma preluării de către ISE a atribuțiilor în domeniul curriculum-ului național.

integrate în planul de cercetare pe 2009-2012 și în diverse proiecte realizate în colaborare cu instituțiile românești, cu organizațiile europene și internaționale.

III. Finalitățile și valorile promovate de ISE

Ca instituție de educație, ISE va susține valorile promovate de statul de drept din România (respectarea drepturilor omului, diversitatea, pluralismul, multiculturalismul) și valorile incluse în acquis-ul comunitar (libertatea, umanismul, toleranța, cetățenia activă). În plus, ISE va promova finalitățile proprii domeniului, așa cum sunt educația permanentă, dezvoltarea persoanei umane, egalitatea șanselor, centrarea pe competențe și educația inclusivă.

IV. Strategia de dezvoltare

1. **Contextul:** perioada de referință (2009-2012) corespunde preocupărilor de restructurare a învățământului românesc în contextul descentralizării și al nevoii de eficientizare. Cercetătorii ISE au participat la elaborarea unor studii și propuneri legislative privind descentralizarea învățământului (de ex., „Nevoi și priorități de schimbare educațională în România – fundament al dezvoltării și modernizării învățământului preuniversitar”, Strategia de descentralizare a învățământului etc.). Pe parcursul anului 2009, ISE a contribuit la finalizarea unor proiecte de legi în domeniul învățământului și la elaborarea unui nou cadru de referință pentru curriculum-ul național. De asemenea, a elaborat un studiu comparativ privind elaborarea și evaluarea manualelor școlare, însoțit de recomandări privind ameliorarea gestionării procesului de elaborare și de evaluare a manualelor școlare în România.

2. **Obiectivele.** În activitatea sa, ISE va realiza două tipuri de obiective:

a) **obiective generale**, realizate prin activități transversale, comune întregului personal și tuturor unităților de cercetare. Este vorba de următoarele obiective:

- analiza anuală a stării învățământului din România, pe baza indicatorilor europeni;
- dezvoltarea cadrului de referință pentru curriculum-ul național și analiza condițiilor de implementare a unui curriculum centrat pe competențe;
- elaborarea unor rapoarte tematice solicitate de Comisia Europeană, prin intermediul Ministerului Educației – raport național privind implementarea

competențelor-cheie în România, raport de evaluare a implementării programelor europene etc.;

- evaluarea competențelor de bază ale elevilor din România (matematică, științe, limba maternă), cu ajutorul instrumentelor de comparație internațională elaborate de IEA/TIMSS;
- realizarea rețelei de comunicare și cooperare între școlile românești și școlile europene, cu ajutorul platformei eTwinning (www.etwinning.net), acțiune promovată de Comisia Europeană, în cadrul programului Comenius;
- participarea la activitățile de formare continuă a personalului didactic din România, în colaborare cu CCD-urile, școlile interesate și diversele asociații profesionale;
- îndrumarea metodologică a consilierilor școlari, în cadrul rețelei europene Euroguidance.

b) **obiective specifice**, concordante cu direcțiile din Planul Strategic al Ministerului Educației:

- asigurarea calității în învățământ: cercetări privind curriculum-ul centrat pe competențe, metodologia didactică și dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului didactic prin formare continuă, facilitarea parteneriatelor între școli și cadre didactice din România și din alte țări europene, utilizând noile tehnologii;
- susținerea descentralizării învățământului: pregătirea managerilor din învățământ pentru utilizarea noilor sisteme de guvernare, parteneriate instituționale, asigurarea calității, elaborarea metodologiei de descentralizare financiară (analiza comparativă a diverselor modele, propuneri de sisteme de alocare și construire a bugetelor pentru învățământ)
- elaborarea unor documente de politici educaționale de interes național: raport anual privind starea sistemului de învățământ din România, evaluări internaționale (TIMSS, PIRLS), evaluarea impactului pedagogiilor alternative în învățământul românesc, evaluarea programelor de susținere a educației timpurii;
- evaluarea problemelor educaționale din învățământul românesc, cu accent pe aspecte precum: violența, discriminarea, marginalizarea, educația morală, interculturalitatea etc.; analiza diverselor aspecte privind egalitatea șanselor în învățământul românesc;
- susținerea dezvoltării locale și regionale în domeniile educației și formării profesionale: implementarea sistemului Zonelor de Educație Prioritară, formarea

părinților pentru educația timpurie, promovarea parteneriatelor sociale și civice pentru implementarea politicilor educaționale;

- educația permanentă: participare la elaborarea strategiei naționale pentru învățarea pe tot parcursul vieții, analiza documentelor europene și a sistemelor de indicatori privind învățarea pe tot parcursul vieții.

3. **Resursele.** Pentru realizarea acestor obiective, ISE va folosi resursele asigurate din bugetul cercetării gestionat de MECT, precum și resurse extrabugetare, pe proiecte punctuale și în funcție de interesele partenerilor europeni. Resursele umane vor cuprinde un număr de 82 persoane - personal științific, personal de conducere (directori, șefi de laboratoare), personal tehnic și administrativ. Resursele financiare bugetare sunt repartizate conform legii pe următoarele capitole de cheltuieli:

- cheltuieli de personal;
- cheltuieli pentru bunuri și servicii;
- cheltuieli de capital.

4. **Responsabilitățile și temele**

Responsabilitatea realizării obiectivelor ISE se repartizează după cum urmează:

- a) **Conducerea ISE** (director, director adjunct, secretar științific) va asigura organizarea, îndrumarea și controlul activităților în cadrul Consiliului de Administrație, în conformitate cu Regulamentul de Organizare și Funcționare, aprobat de Adunarea generală a salariaților ISE.
- b) **Conducerea laboratoarelor și a proiectelor de cercetare** – organizează acțiuni de monitorizare, face raportări lunare în fața Consiliului de Administrație privind realizarea obiectivelor care le revin, evaluează semestrial activitățile unității/proiectului și răspunde în fața CA în ce privește realizarea anuală a activităților. Planul de activitate (în special obiectivele specifice) se realizează pe termene anuale, cu excepția obiectivelor generale care au ca termen întreaga perioadă 2009-2012.

5. **Indicatori de performanță**

La încheierea perioadei de referință (2009-2012), ISE va realiza următoarele rezultate:

- a) minimum 10 rapoarte de interes național referitoare la problemele actuale ale educației din România: curriculum-ul național, metodologia didactică, educația permanentă, educația timpurie, educația morală etc.;
- b) 3 rapoarte de analiză a învățământului românesc, în atenția autorităților publice din România (MECT, parlamentul, Președinția, Guvernul, alte ministere și agenții guvernamentale) și a instanțelor europene (Comisia Europeană, Consiliul Europei): raport privind condițiile de implementare a curriculum-ului centrat pe competențe, evaluări internaționale (TIMSS, PIRLS), starea învățământului;
- c) 10 studii și monografii tematice publicate în reviste recunoscute și la edituri de specialitate;
- d) formarea continuă a aproximativ 1.500 specialiști din învățământul românesc, pe probleme precum metodologia didactică, violența școlară, educația grupurilor dezavantajate, dimensiunea de gen în educație, utilizarea ICT în educație și cooperarea internațională utilizând mediul virtual, utilizarea portofoliului de educație permanentă;
- e) ghiduri metodologice adresate cadrelor didactice, profesorilor-consilieri și directorilor de școli;
- f) rețea on-line pentru aprox. 4000 de școli din România și din țările UE, la care vor participa aprox. 60.000 de elevi și 6000 de cadre didactice;
- g) cursuri on-line de formare continuă la care vor participa cadre didactice, directori de școli și inspectori școlari;
- h) sistemul interactiv al portalului european PLOTEUS, la care vor participa peste 7.000 de elevi și 1.200 de consilieri școlari;
- i) publicația „Revista de pedagogie”, care asigură identitatea profesională a domeniului;
- j) peste 50 de acțiuni de diseminare și sensibilizare a opiniei publice - conferințe, seminarii și colocvii, ateliere tematice, emisiuni radio/TV, prezențe în presa națională și locală, participări la comunicarea on-line de specialitate;

k) consultații directe pentru părinți și elevi, decidenți reprezentanți ai mass-media și ai societății civile.

6. Riscurile

Principalul factor de risc îl constituie finanțarea cercetării – insuficientă și nesigură. Pe lângă acest factor major de risc, pot interveni și alte aspecte precum:

- a) factori de **impact direct**, identificabili în interiorul instituției, așa cum sunt:
  - restrângerile de personal care determină restrângerea unor arii de competență (pensionarea unor experți și imposibilitatea colaborării pe perioadă determinată întrucât toate posturile vacante se blochează conform normelor legale în vigoare, imposibilitatea angajării unor cercetători, mai ales în domeniile prioritare de activitate cum ar fi curriculum-ul național);
  - motivația redusă a personalului de cercetare și tehnic cauzată de: insuficiența personalului, fapt care determină supraîncărcarea personalului existent, absența oportunităților de promovare în carieră și stimulare sau de recompensare financiară;
  - indisponibilitatea (pe motiv de boală sau transfer la altă instituție) a unor persoane cu responsabilități majore sau a unor experți-cheie care influențează direct calitatea și profesionalismul produselor ISE (ex. specialiștii în domeniul analizei sistemelor de învățământ, al indicatorilor statistici, al eșantionării naționale, al competențelor de bază etc.);
  - inexistența unui buget pentru cofinanțarea parteneriatelor europene;
  - creșterea volumului de solicitări ad-hoc din partea unor direcții ale Ministerului Educației (de ex., răspunsuri pentru interpelările parlamentarilor către ministrul Educației, solicitări de participări la grupuri de lucru ad-hoc etc.);
- b) **impactul indirect** al unor factori de context așa cum sunt modificările de agendă politică în domeniul educației, fluctuațiile de personal din administrația publică, frecvențele restructurări al partenerilor instituționali, incapacitatea instituțiilor românești de a absorbi fondurile europene.

Aprobat,

Consiliul de Administrație